

Het woonzorgdecreet in de praktijk

De zorgende kracht van een rijhuis

Project “Heel de dag voor de stoof zitten, maakt je oud”, een uitspraak die de situatie van heel wat zorgbehoevenden kenmerkt. Maar wat doe je eraan? Het project Collectieve Autonome Dagopvang (CADO) biedt een mogelijke oplossing.

Tekst Goele Geeraert | Foto's Bob Van Mol

Een zonovergoten vrijdagmiddag. Een witte tent en bloemetjes op de tuintafel. Feest in de Eigenaarsstraat 45 in Vosselaar. Op het eerste gezicht is dit een gewoon huis in de rij, maar wie even verder loopt, wordt warm onthaald door Chris Leys, coördinator van het CADO-proefproject. Het concept voor CADO, voluit Collectieve Autonome Dagopvang, werd mee uitgedacht door Vlaams parlements lid Tinne Rombouts en Eric Nijsmans van Welzijnzorg Kempen.

Anders dan de dienstencentra en de dagverzorgingscentra sluit CADO aan bij de bestaande thuisdiensten.

Chris brengt het idee samen met haar team van drie verzorgsters en twee poetsvrouwen in de praktijk. CADO is gegroeid uit een

aantal vaststellingen: het financieel-economische plaatje van de vergrijzing, de handen die de zorg te kort zal komen, de vereenzaming van veel oudere mensen, de zware last op de schouders van mantelzorgers en het drempelverlagende effect van een gewoon huis in de straat. Anders dan de dienstencentra waar geen rechtstreekse zorg wordt verstrekt, en de dagverzorgingscentra, die zich vooral op zwaar zorgbehoevenden richten, sluit CADO aan bij de bestaande thuisdiensten.

Chris Leys: “We zijn een dagopvang gericht op zorgbehoevende mensen die ook voor gezinszorg in aanmerking komen.”

AAN DE STRIJK

Chris en de verzorgsters Annick, Ilse en Hilde verwelkomen hun bezoekers van maandag tot donderdag tussen 8.45 uur 's morgens en 16.15 uur 's avonds, en vrijdag vanaf 12.45 uur. Naargelang de persoonlijke interesse van de mensen worden dagelijks activiteiten gepland.

Chris Leys: “We zoeken naar een individuele aanpak die tegelijk past in de groep.” Er wordt al eens cake gebakken of een liedje gezongen. Wie wil, kan zelfs mee aan de strijk. Bij goed weer staat er steeds een wandeling op het programma en elke middag zetten we samen de tafel klaar en eten we samen. “Op het eerste gezicht lijkt dat allemaal eenvoudig, maar voor de verzorgsters is dit werk mentaal best zwaar. De meeste van onze klanten dementeren. Ze vertellen inhoudsloze dingen en ze herhalen die soms in honderdvoud. Het is niet eenvoudig om met hen te communiceren.” Maar daarin schuilt volgens Chris juist de meerwaarde van het project. “Mensen die problemen hebben met sociaal contact bloeien weer open. Bovendien wordt de mantelzorg een stuk ontlast.”

Tinne Rombouts (Vlaams volksvertegenwoordiger) en onderzoekscoördinator Lieven de Maesschalk: “CADO is bij de basis ontstaan, gedragen door mensen uit de praktijk.”

Chris Leys (coördinator CADO): "Iedereen binnen het OCMW heeft hier mee zijn schouders onder gezet."

EEN GERUST HART

Marleen en Greta beamen Chris' woorden. Sinds de opening van CADO komt mama Maria hier elke dag naartoe. "Wij doen veel zelf, maar dit is toch een grote verlichting. Vroeger vroegen we ons de hele dag af wat *ons moe* aan het doen was. Zat ze binnen voor de tv of stond ze weer op straat? Nu zetten we haar 's morgens af en vertrekken we met een gerust hart. We weten dat ze het hier goed stelt en zich amuseert." Maria knikt: "Door heel de dag voor de stoof te zitten, werd ik gewoon een oude moeder. Ik wist ook niet waar ik heen kon gaan."

Ook voor Piet en Maria was CADO welkom. Piet: "Elke donderdagnamiddag komt Maria naar hier. Dan kan ik eens gaan wandelen zonder me zorgen te moeten maken."

Beide Maria's leerden CADO via de poets hulp kennen. Chris Leys: "Iedereen bij het OCMW heeft zijn schouders hier mee onder gezet, van de administratie en de sociale dienst tot de poetsvrouwen en de verzorgsters. Zo raakte het nieuws dat we gingen starten snel bij de doelgroep verspreid. Verder hebben we ook een infoavond georganiseerd,

werden er folders verspreid en advertenties in lokale bladen geplaatst."

MEEST BEHOEFTIG, MINST BEGUNSTIGD

Vooraleer iemand naar de dagopvang komt, is er een grondig intakegesprek met Chris Leys. "Dan toetsen we onder meer de gezondheidstoestand, het inkomen en de zelfredzaamheid van de kandidaat, alsook de

Annick Verbreuken (verzorgster) en Maria Wijnants (bezoekster). CADO zoekt naar een individuele aanpak die past in de groep.

*Maria Wijnants (bezoekster CADO) en dochters Greta en Marleen op de achtergrond:
"Voor ons is CADO een grote verlichting."*

draagkracht van de mantelzorger. Bedoeling van de intake is om de meest behoeftige en de minst begunstigde mensen te traceren. Voor die groep willen wij er zijn."

Het huis is nog niet volzet, maar het begint er wel aardig op te lijken. Momenteel komen tijdens de week een elftal mensen een of meerdere dagen langs. "We zien dat vooral personen met dementie

bij ons aankloppen, wat vragen over onze doelgroep oproept. Moeten we ons op dementerenden richten? Is het aangewezen om met deelgroepen te werken? Hoe profileren

we ons best? We merken ook dat de namiddagen drukker bezet zijn dan de ochtenden. Wijst dat op een vraag om meer activiteiten later op de dag te programmeren? Moeten we misschien in ploegen werken?" Al die vragen zijn voor het onderzoek dat het CADO-proefproject evalueert.

WOONZORGDECREET

CADO loopt van 15 september 2008 tot 15 september 2009. De bedoeling is alle ervaringen te onderzoeken en te kijken naar mogelijkheden op de lange termijn. Tinne Rombouts is alvast opgetogen over het (tussentijdse) resultaat. "Een jaar onderzoek is te kort, maar we hopen uit deze operationele fase zinvolle conclusies te halen die de meerwaarde van CADO onderstrepen. Wat ik nu zie, sterkt mijn overtuiging dat CADO troeven heeft. Daarbij denk ik niet alleen aan het sociale contact, maar ook aan de financiële surplus: de verzorging die op één plek wordt geconcentreerd, de stijgende levenskwaliteit van de mantelzorger die de kans krijgt te herbronnen. Op lange termijn heeft dat een gunstig effect. Verder betekent CADO voor veel mensen een uitstel van de duurdere zorg in een rust- en verzorgingstehuis. Maar bovenal is dit project bij de basis ontstaan, gedragen door mensen uit de dagelijkse praktijk. Beleidsmatig sluit CADO bij het huidige woonzorgdecreet aan. Het lenigt verschillende noden die daarin worden aangekaart."

ken en te kijken naar mogelijkheden op de lange termijn. Tinne Rombouts is alvast opgetogen over het (tussentijdse) resultaat. "Een jaar onderzoek is te kort, maar we hopen uit deze operationele fase zinvolle conclusies te halen die de meerwaarde van CADO onderstrepen. Wat ik nu zie, sterkt mijn overtuiging dat CADO troeven heeft. Daarbij denk ik niet alleen aan het sociale contact, maar ook aan de financiële surplus: de verzorging die op één plek wordt geconcentreerd, de stijgende levenskwaliteit van de mantelzorger die de kans krijgt te herbronnen. Op lange termijn heeft dat een gunstig effect. Verder betekent CADO voor veel mensen een uitstel van de duurdere zorg in een rust- en verzorgingstehuis. Maar bovenal is dit project bij de basis ontstaan, gedragen door mensen uit de dagelijkse praktijk. Beleidsmatig sluit CADO bij het huidige woonzorgdecreet aan. Het lenigt verschillende noden die daarin worden aangekaart."

► Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum